

แบบฝึกหัดทบทวนบทที่ ๒๓

ตอนที่ ๑. บทต่อไปนี้เป็นวากอะไร กำหนดอย่างไรจึงทราบวากได้ จงแยกให้เห็น
ธาตุวิภัติ ปัจจัยของแต่ละบทมาดู

มัจฉติ	ย่อมพ้น	ลภติ	ย่อมได้
ชฌณา	พึงรู้	โจเรติ	ย่อมขโมย
กรีสสุ	ทำแล้ว	อคมาสิ	ได้ไปแล้ว
สุโณติ	ย่อมฟัง	อณฺณาสี	ได้รู้แล้ว
คจฺฉ	จงไป	ปาปฺณิสสามิ	จักบรรลु
อกาสิ	ได้กระทำแล้ว	วท	จงกล่าว
ปจฺจติ	หุงอยู่	ลพฺภเต	ย่อมได้
กรียเต	ย่อมทำ	คยฺหเต	ย่อมถือเอา
วฺยฺหเต	ย่อมพัดไป	สุยเต	ย่อมฟัง
ภินฺนียเต	ย่อมทำลาย	มฺยฺยจียเต	ย่อมปล่อย
กาเรติ	ย่อมให้ทำ	ภาเวติ	ย่อมให้เจริญ
ขมาเปสิ	ให้อุดโทษแล้ว	อาหฺราเปสิ	ให้นำมาแล้ว
คโต	ไปแล้ว	มโต	ตายแล้ว
ลทฺโธ	ได้แล้ว	ทฺธิโธ	เห็นแล้ว
ทฺฐโธ	กັดแล้ว	หฺมฺโธ	รู้แจ้งแล้ว
ทินฺโน	ให้แล้ว	กโต	ทำแล้ว
รกฺขิโต	รักษาแล้ว	ปาลิโต	เลี้ยงแล้ว
ภคฺโค	หักแล้ว	สฺกโก	สุกแล้ว
อุปฺปนฺโน	เกิดขึ้นแล้ว	กฺทฺโธ	โกรธแล้ว
รตฺโต	ย่อมแล้ว	สนฺนทฺโธ	ผูกสอดแล้ว
วฺทฺโธ	เจริญแล้ว	ททฺโธ	ใหม่แล้ว
สฺกโข	แห้งแล้ว	ปกโก	สุกแล้ว
การิโต	ให้ทำแล้ว	มาริโต	ให้ตายแล้ว

ปาจาปิโต	ให้หุงแล้ว	โจราปิโต	ให้ขโมยแล้ว
กตตพฺโพ	พึงทำ	ลภิตพฺโพ	พึงได้
มริตพฺพํ	พึงตาย	ปจิตพฺพํ	พึงหุง
ปาปฺณิตพฺโพ	พึงบรรลु	อุปปชิตพฺพํ	พึงเกิด
การาเปตพฺโพ	พึงให้ทำ	มาราเปตพฺโพ	พึงให้ตาย
ภวิตพฺพํ	พึงเป็น	จินฺเตตพฺพํ	พึงคิด
พฺพชฺฌิตพฺโพ	พึงรู้	ยุญชิตพฺโพ	พึงประกอบ

นักเรียนต้องแยกธาตุวิภัตติ ปัจจัยเหล่านี้ แล้วทำตัวให้สำเร็จรูปเป็นบทต่าง ๆ กฎเกณฑ์และหลักการแปลงธาตุ วิภัตติ ปัจจัย และอธิบายว่า กริยานั้น ๆ เป็นวากอะไร มีลักษณะวากนั้นอย่างไร? พึงค้นคว้าจากแบบเรียน อาขยาต และกริยาภิธาน ที่เรียบเรียงไว้จะได้เข้าใจโดยละเอียดเพิ่มมากยิ่งขึ้น

